

**PRZEMIANY
W NOWOCZESNYM
SPOŁECZEŃSTWIE:
ASPEKTY
SPOŁECZNE**

**The Academy of
Management and
Administration
in Opole**

Monograph

**TRANSFORMATIONS
IN CONTEMPORARY
SOCIETY: SOCIAL
ASPECTS**

*Edited by Tetyana Nestorenko
Slawomir Śliwa*

Opole 2017

THE ACADEMY OF MANAGEMENT
AND ADMINISTRATION IN OPOLE

**PRZEMIANY W NOWOCZESNYM
SPOŁECZEŃSTWIE: ASPEKTY SPOŁECZNE**

**TRANSFORMATIONS IN CONTEMPORARY
SOCIETY: SOCIAL ASPECTS**

Monograph

Edited by Tetyana Nestorenko

Sławomir Śliwa

Opole 2017

ISBN 978 – 83 – 62683 – 95 – 6

Transformations in Contemporary Society: Social Aspects. Monograph. Opole: The Academy of Management and Administration in Opole, 2017; ISBN 978-83-62683-95-6; pp.380, illus., tabs., bibls.

Editorial Office:

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu
45-085 Polska, Opole, ul. Niedziałkowskiego 18
tel. 77 402-19-00/01
E-mail: info@poczta.wszia.opole.pl

Reviewers

prof. dr hab. Igor Lyman
prof. dr hab. Lidia Sobolak
dr Elena Reznikova

Editorial Board

Marian Duczmal (chairman), Wojciech Duczmal, Oleksandr Nestorenko,
Tetyana Nestorenko, Aleksander Ostenda, Iryna Ostopolets,
Tadeusz Pokusa, Sławomir Śliwa

Publishing House:

Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji w Opolu
45-085 Polska, Opole, ul. Niedziałkowskiego 18
tel. 77 402-19-00/01

300 copies

Authors are responsible for content of the materials.

ISBN 978 – 83 – 62683 – 95 – 6

© Authors of articles, 2017
© Publishing House WSZiA, 2017

TABLE OF CONTENTS:

Introduction	7
Part 1. The transformative role of education in society	8
1.1. The concept of experimental and alternative schools in historical and contemporary approach	8
1.2. Peculiarities of self-actualization of students in the process of professional training	18
1.3. A school teacher in the modern world	26
1.4. Training leaders of hub schools – new challenges and solutions in the postgraduate education in Donetsk region	32
1.5. Transformations of adaptive potential of the individual in the educational process of universities	37
1.6. The developing an individual intellectual potential in contemporary system of comprehensive education	43
1.7. Psychological and methodological support of the development of teenager’s self-consciousness in the period of transition from adolescence to adulthood	50
1.8. Psychological features of emotional regulation of teenagers’ educational and cognitive activity	55
1.9. Role of the teaching staff in the process of entering professional activities of a novice-teacher	61
1.10. Some aspects of law education of pupils in conditions of forming of civil society	67
1.11. Formation of valuable orientations of the future teachers of the higher school	74
1.12. Psychological features of development of the creative personality	79
Part 2. Adaptation of approaches to the training of children to changes in modern society	84
2.1. Theoretical background and psychological conditions of consciousness development in deprivation of family interaction	84
2.2. Information competence formation of preschool children in modern information society	90

2.3.	Socio-psychological aspects of development of creative abilities in the process of education	95
2.4.	Features of influence of interpersonal relationships between children and adults in the formation of the individual goal-setting deprivation in family interaction	100
2.5.	Peculiarities of human adaptation to psychotraumatic situations: theoretical aspect	107
2.6.	Contribution of E. Sobotovich to the development of special education for children with mental and physical disabilities	114
2.7.	Musical-didactic game as a part of musical education, upbringing and development of modern preschool children	121
2.8.	Psychological features of emotional regulation of teenagers' educational and cognitive activity	125
Part 3. Social aspects of change of society and changes in education		132
3.1.	Autovision of desirable personal qualities of a teacher of the 21st century engaged in penitentiary educational practice	132
3.2.	Importance of musico-kinetic communication in education of pupils with hyperkinetic disorder	140
3.3.	Analysis of theoretical approaches to work of prevention of maladjustment of pupils in different social institutions	147
3.4.	Peculiarities of the influence of parental bringing up strategies on the development of personal qualities of teens	155
3.5.	The coping as a mental phenomena	162
3.6.	Features of parents-teenagers relationship in modern one-parent families	170
3.7.	Waldorf pedagogy in ukraine: modern state and perspectives of development	177
3.8.	Adapting the content of history education to the demands of modern society	186
3.9.	Psychological features of understanding emotions mentally retarded teenagers as one of the aspects of formation of creative personality	191
3.10.	Provision of healthy lifestyle for children and youth in conditions of modern education transformation	198
3.11.	Concepts changes of speech standards and language culture of the youth in contemporary society	205

Part 4. The place of physical education and sports in the modern society	212
4.1. New perspectives on horse riding as a form of recreation and professional sport in the era of economic and social development	212
4.2. Strategy of organization of sports events	219
4.3. Motor activity of children of primary school age in a modern learning condition	223
4.4. Etnopedagogics features of teaching physical training and choreography in the context of the concept of Carl Orff	230
4.5. Theoretical bases of professional readiness of future specialists on physical education and sport to rehabilitation work with children with the limited physical possibilities	235
4.6. Development of coordination abilities of younger schoolboys at lessons of choreography	244
4.7. Physical education as an essential part of forming healthy lifestyle of young students	250
4.8. Optimization physical fitness of students means individual fitness programs	255
4.9. Influence sporting oriented physical education of students on the increase of the psikhofizichnogo state of student young people	261
4.10. Facilities and methods realization athletic-health technologies on example of the programs of fitness	269
4.11. Determining the level of flexibility in the training process in gymnastics	275
4.12. The experimental technique of physical training lessons on the basics of a healthy lifestyle in high school students	280
4.13. Pedagogical aspects of student motivation to go in for physical training	286

Part 5. The role of healthy stile of life in the transformation of society	292
5.1. Theoretical aspects of youth physical activity – selected issues	292
5.2. Application possibilities of mathematical methods for the diagnosis of cardiovascular diseases in order to preserve health and healthy lifestyles	296
5.3. The importance of quality nutrition for a healthy lifestyle	303
5.4. Features of the primary school pupils training valeology in terms of society transformation	309
5.5. Forming and development of health-preserving competence of future specialists is in educational space of institute of higher	314
5.6. Socio-psychological adaptation of students to study at higher educational institutions	321
5.7. Formation of environmental responsibility means students of tourism	326
5.8. Promotion of healthy lifestyle: historical and pedagogical aspect	331
5.9. Health-preserving methodologies as a condition of health promotion students	337
5.10. Conditions to preserve the health of young people in modern school	344
5.11. Features of the account of changes of indicators of the cardiovascular system at the schoolchildren during the school year	351
5.12. Status of students health: problems and their solutions	355
5.13. The grapes as a source of maintenance and preservation of human health: forecasting crop yields	361
Annotation	366
About the authors	376

5.5. Forming and development of health-preserving competence of future specialists is in educational space of institute of higher

5.5. Формування здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців в освітньому середовищі вищого навчального закладу

З метою виявлення ефективності дії моделі методичної системи застосування оздоровчих технологій нами було визначено критерії як ознаки, що засвідчують міру якісної фізкультурно-оздоровчої діяльності студентської молоді. Дієвість моделі методичної системи оцінюється за конкретними показниками з урахуванням: 1) підвищення ефективності процесу фізичного виховання в здоров'язбережувальному освітньому середовищі ВНЗ; 2) рівня готовності майбутніх фахівців до застосування оздоровчих технологій у самостійної діяльності та під час їх професійної роботи.

Під *ефективністю* функціонування методичної системи застосування оздоровчих технологій, окрім розв'язання загальних завдань фізичного виховання студентів спеціальних медичних груп, слід розглядати сформованість у студентів *здоров'язбережувальних компетенцій*: виховання відповідного ставлення до свого здоров'я, здоров'я оточуючих, формування потреби в пізнанні самого себе, самовдосконаленні фізичних, психічних і розумових здібностей, психофізичних якостей, необхідних для успішної професійної діяльності. Формування у студентів спрямованості мислення на збереження й зміцнення здоров'я – невід'ємний компонент здоров'язбережувальної компетентності майбутніх спеціалістів. Він також включає й розвиток у них творчого мислення, пов'язаного з самовдосконаленням, потребу у набутті медико-валеологічних знань [1; 2].

У сучасних умовах в системі вищої освіти все більшого поширення й упровадження набуває термін «компетентність» [1, 2, 5, 7]. Закономірно, що аналіз його суті об'єктивно зумовлює потребу в конкретизації значення понять

«компетентність», «компетентності», «компетенція». Тим більше, що проблема визначення компетентності стала об'єктом дискусій між психологами, педагогами, фізіологами, спеціалістами-практиками, тощо.

Вважаємо за доцільне звернутися до визначення «компетентності (компетентностей)» у таких важливих європейських документах як «Європейська кваліфікаційна рамка навчання протягом життя» та «Кваліфікаційна рамка європейського простору вищої освіти» [9, 10, 11].

У «Європейській кваліфікаційній рамці навчання протягом життя» до «компетентності (компетентностей)» відносять «відповідальність й автономність», тобто здатність фахівця працювати і в автономному режимі вирішувати професійні завдання [9, с. 13]. У документі «Кваліфікаційна рамка європейського простору вищої освіти» «компетентності» представлено як «динамічне поєднання знань, розуміння, умінь і здатностей» [11, с. 9; 17].

Ми погоджуємося з висновком В. І. Лугового про доцільність розмежування за значеннями цих двох понять «компетентність» і «компетенція», закріпивши за першим – особистісні якості особистості, за другим – повноваження особи [7, с. 14].

У сучасній «Енциклопедії освіти» (Київ, 2008), розкриваються поняття «компетенції» і «компетентність у навчанні». Поняття «компетенції» розглядається у контексті освітньої підготовки учня і трактується як «відчужена від суб'єкта, наперед задана соціальна норма (вимога) до освітньої підготовки учня, необхідна для його якісної продуктивної діяльності в певній сфері, тобто соціально закріплений результат» [3, с. 409].

На думку авторів компетентність у навчанні молода людина набуває не лише під час вивчення предмета, групи предметів, але й з допомогою засобів неформальної освіти, внаслідок впливу середовища тощо [3, с. 408].

Отже, навіть такий далеко невичерпний аналіз свідчить, що поняття «компетентність» і «компетенція» не містять у собі суттєвої різниці. Заслужовує на увагу умовивід, поданий в «Енциклопедії освіти», що компетентність є результатом набуття компетенцій (Н. Бібік) і передбачає особистісну характеристику, ставлення до предмета діяльності [3, с. 409].

Компетентності є, власне, тими індикаторами, що дозволяють визначити готовність студента-випускника до життя, подальшого особистого розвитку й активної участі в житті суспільства, змінюватись та пристосовуватись до нових потреб ринку праці, оперувати й управляти інформацією, активно діяти, швидко приймати рішення, навчатись упродовж життя.

Здоров'язберезувальна компетенція – це готовність випускника до застосування на практиці знань, умінь і навичок, отриманих у процесі здоров'язберезувального навчання, за чіткого розуміння значущості їх

використання [4, с. 18]. Компетентність здоров'язбереження – це готовність випускника до випробувань, які щоденно ставить перед нами суспільне життя, природні умови; здатність самостійно вирішувати проблеми щодо збереження свого здоров'я, а також збільшувати тривалість років здорового життя через систему моделювання і прогнозування способів використання як засобів фізичної культури, так і можливих змін у стані власного здоров'я. У цьому контексті поняття «компетентність» є ширшим, а поняття «компетенція» – більш конкретним і звуженим. Компетентність виступає актуалізацією комплексу компетенцій, що визначають зміст цієї компетентності. Фізкультурно-оздоровчу діяльність можна трактувати як форму прояву та формування компетенцій і компетентностей [4, с. 18].

Рівень здоров'язбережувальної компетентності студентів в освітньому середовищі визначається здатністю до застосування оздоровчих технологій у процесі фізичного вдосконалення, є свідченням її якості та показником освіченості студентів у питаннях збереження власного здоров'я. Здатність студентів зберігати, поліпшувати і підтримувати своє здоров'я – це вищий прояв компетентності, відображення їхньої фізкультурної освіченості.

На основі проведеного дослідження визначено чинники впливу на здоров'язбережувальну компетенцію студентів під час навчання у ВНЗ (рис. 1). Серед соціальних чинників варто виділити домінуючий вплив сім'ї та колективу, який оточує суб'єкта. Інтерес та мотивація до фізичної активності займає чільне місце у структурі психологічних чинників. До медичної групи входять показники здоров'я та фізичного стану студентів. Спосіб життя є складовим валеологічного чиннику. Із педагогічних доцільно виокремити зміст фізкультурно-оздоровчої діяльності, компетентність педагогів, професійні вимоги до підготовки спеціалістів і роль здоров'язбережувального середовища у ВНЗ.

Здоров'язбережувальне освітнє середовище ВНЗ ми розглядаємо як цілеспрямовану систему умов навчальної діяльності, що сприяють здоров'ю, застосування форм і методів навчання, спрямованих на збереження й зміцнення здоров'я учасників педагогічного процесу, наявність комфортної психологічної атмосфери під час навчальних занять, обізнаність педагогів і студентів зі способами збереження здоров'я і дотримання ними здоров'язбережувальної поведінки.

В основі розробленої методики лежить формування мотиваційно-ціннісного, когнітивного та діяльнісного компонентів здоров'язбережувальної компетентності студентів. *Мотиваційно-ціннісний компонент* здоров'язбережувальної компетентності передбачає наявність у студентів стійкого інтересу та мотивації до здоров'язбережувальної діяльності, ставлення

до свого власного розвитку як до підґрунтя професійного росту і морального вдосконалення, здатність до рефлексії та саморегуляції поведінки й емоційних станів. Цей компонент ми оцінювали за показниками: *мотиваційно-ціннісного ставлення до здорового способу життя, засобів фізичного виховання, кількістю часу, затраченого на рухову активність у бюджеті часу, станом самостійної роботи з фізичного виховання*. Вибір мотиваційно-ціннісного компоненту пов'язаний з тим, що цінності є важливою умовою формування готовності особистості до будь-якої діяльності.

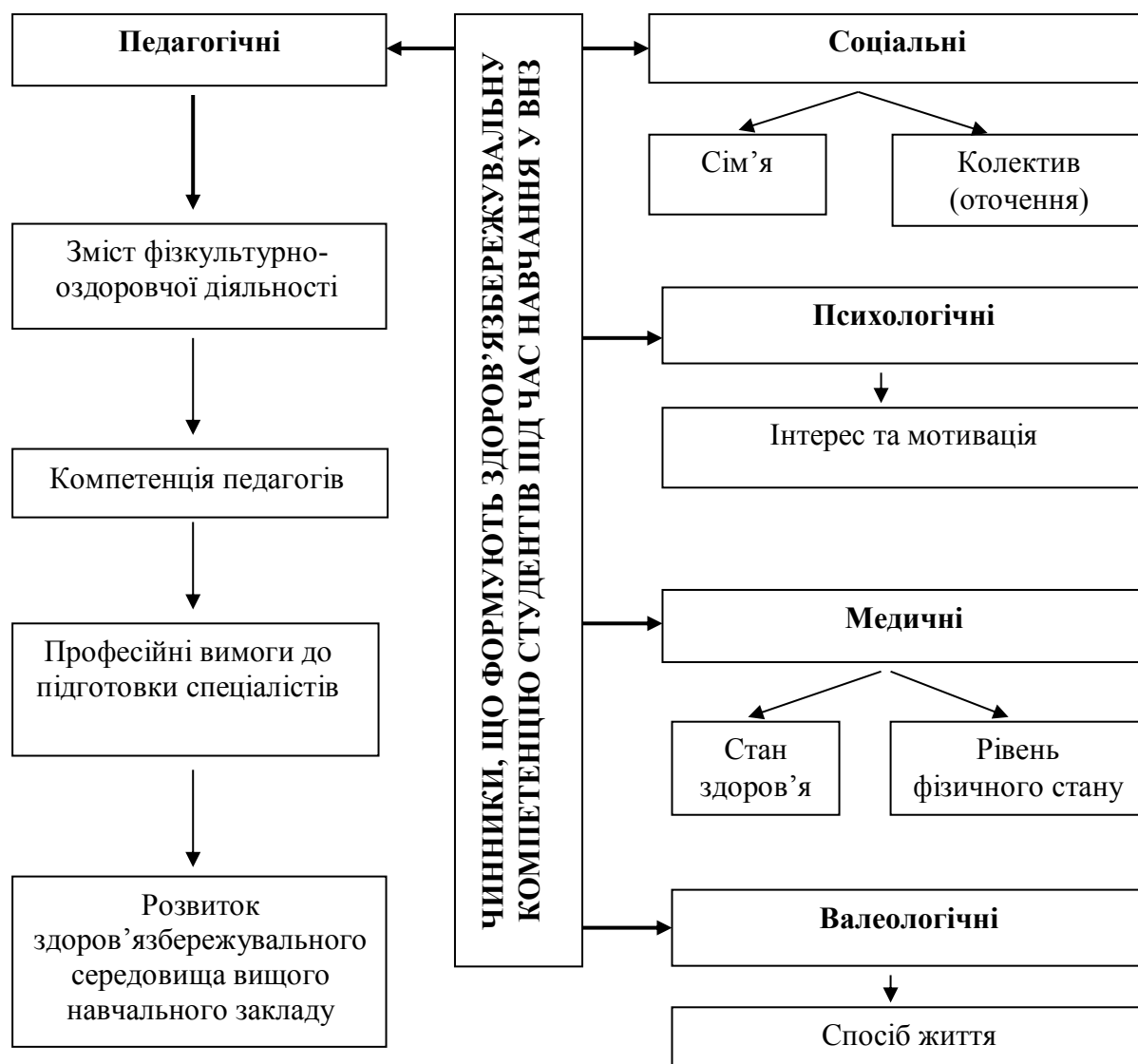

Рис. 1. Чинники впливу на здоров'язбережувальну компетенцію студентів під час навчання у вищому навчальному закладі

Когнітивний компонент передбачає сформованість у студентів системи знань, умінь і навичок, що забезпечують міцний стан здоров'я, можливість застосування оздоровчих технологій використовую різноманітні форми фізичного виховання та види рухової активності. Результати констатувального етапу дослідження засвідчують низький рівень теоретичної підготовленості

студентів вищого навчального закладу з основних розділів знань, які необхідні для формування достатнього рівня здоров'язбережувальної компетентності [6].

Разом зі знаннями важливо усвідомити механізм перетворення знань в інструмент практичних дій, мова йде про наступний компонент готовності – *діяльнісний*, що характеризується систематичністю занять фізичними вправами; активністю у здоров'язбережувальній діяльності; використанням сформованих знань, умінь, навичок у застосуванні оздоровчих технологій та методик у навчально-виховному процесі з метою здоров'язбереження та здоров'язміцнення. Безпосередньо під час здійснення фізкультурно-оздоровчої роботи дає можливість методично грамотно самостійно проводити заняття з оздоровчого тренування у вільний від навчання час; об'єктивно оцінювати власний фізичний розвиток, стан постави та рухову підготовленість; об'єктивно проаналізувати ефективність занять з оздоровчого тренування і внести, за допомогою викладача, відповідні корективи в його модернізацію. Діяльнісний компонент забезпечує успішне виконання здоров'язбережувальної діяльності й вирізняється належним рівнем фізичного стану та здоров'я. Фізичний стан – це інтегрована ознака життєдіяльності організму, що визначається фізичним розвитком, фізичною підготовленістю, функціональними можливостями організму та станом здоров'я людини [6].

На основі вищезазначених структурних компонентів визначено критерії (*мотиваційно-ціннісний, змістовний, технологічний*), показники та рівні (*високий, середній, низький*) сформованості готовності майбутніх фахівців технічної галузі до застосування оздоровчих технологій в процесі фізичного виховання та життєдіяльності.

Визначаючи педагогічні умови, перш за все, ми виходили з того, що сама по собі умова (принаймні у філософському аспекті) є тим осередком, у якому виникають, існують та розвиваються ті чи інші явища або процеси [8, с. 497-498]. Під педагогічними умовами ми розуміємо сукупність необхідних дій і обставин, заходів, що сприяють оптимізації процесу підготовки студентів у ВНЗ та за його межами у контексті підвищення рівня сформованості здоров'язбережувальної компетентності майбутніх фахівців. До основних педагогічних умов формування у студентів здоров'язбережувальної компетенції належать: формування внутрішньої позитивної мотивації до використання оздоровчих технологій у процесі фізичного виховання; його оптимізація через поглиблення та систематизацію знань; реалізація особистісно-орієнтованої взаємодії у системах «викладач-студент», «викладач-студентський колектив», створення здоров'язбережувального освітнього середовища у навчальному процесі ВНЗ.

При формуванні здоров'язберезувальної компетентності нами використовувався комплекс форм *аудиторної* (оздоровчі (спортивні) секції) та *позааудиторної* фізкультурно-оздоровчої роботи (фізкультурні паузи, ранкова гігієнічна гімнастика, самостійні заняття фізичним вихованням, фізкультурно-спортивні свята, фестивалі, Дні здоров'я, некласифікаційні змагання, фізкультурно-оздоровчі заходи в студентських гуртожитках, туристські походи вихідного дня, агітаційно-пропагандистські заходи). Кожна з них відіграла своє важливе значення у зазначеному аспекті. Між тим, найбільшого ефекту у формуванні валеологічної компетентності студентів можливо було забезпечити за умови їх тісного взаємозв'язку.

Оскільки формування здоров'язберезувальної компетентності студентів відбувалось за трьома етапами – підготовчого, основного й узагальнювального – спробуємо охарактеризувати використання кожної із зазначених вище форм виховної діяльності студентів на кожному з етапів організації формувального експерименту. На першому етапі – формування мотиваційно-ціннісного ставлення до фізичної активності – у студентів виховують розуміння значення самостійних занять фізичними вправами, стійкий інтерес і мотивація до виконання фізичних вправ та здорового способу життя. На другому етапі створюють систему знань, умінь і навичок із фізичної культури, формують вміння самостійного виконання фізичних вправ, побудови програм оздоровчого тренування. Третій етап передбачає використання сформованих знань, умінь і навичок у самостійній руховій активності, залучення, засвоєння правил і технологій оздоровчого тренування, накопичення практичного досвіду виконання фізичних вправ.

Ефективність реалізації педагогічних завдань щодо формування здоров'язберезувальної компетентності залежала безпосередньо від плідної педагогічної взаємодії викладача та студентів, що створювала ситуацію взаємодовіри, високу емоційну активність занять.

Результати дослідження засвідчили, що формування здоров'язберезувальної компетентності – це цілеспрямований і структурований процес, який охоплює формування мотивації до здоров'язберезувальної діяльності й систематичної рухової активності, засвоєння теоретичних знань і практичних умінь, підвищення фізичної підготовленості та функціональних можливостей.

Методика формування здоров'язберезувальної компетентності розроблена на основі аналізу літературних джерел, практики роботи вищих навчальних закладів, а також системного підходу як методологічної основи дослідження, що охоплює взаємозв'язок усіх компонентів навчального процесу за дотримання визначеної мети, завдань, принципів, педагогічних умов, методів, засобів, форм

та етапів навчання. В основі розробленої методики лежить формування мотиваційно-ціннісного, когнітивного та діяльнісного компонентів здоров'язбережувальної компетентності.

Основними напрямками подальших досліджень є створення інноваційної методики формування здоров'язбережувальної компетентності шляхом реалізації орієнтирів гуманізації процесу фізичного виховання в підготовці фахівців.

Література

1. Гончаренко М. С. Компетентнісний підхід до формування фізичного здоров'я студентів / М. С. Гончаренко, Н. В. Самойлова // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. – 2010. – № 907. – С. 52-62.
2. Воронін Д. Є. Формування здоров'язберігаючої компетентності студентів вищих навчальних закладів засобами фізичного виховання: дис... канд. пед. наук: 13.00.07 / Д. Є. Воронін. – Херсон, ХДУ. 2006. – 222 арк.: табл. – С. 174-193.
3. Енциклопедія освіти / Акад. пед. наук України [головний ред. В. Г. Кремень]. – К.: Юрінком Інтер, 2008. – 1040 с.
4. Завидівська Н. Н. Теоретико-методичні засади фундаменталізації фізкультурно-оздоровчої освіти студентів у процесі здоров'язбережувального навчання: автореф. дис ... д.п.н.: спец. 13.00.02 «Теорія та методика навчання» / Наталія Назарівна Завидівська; Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України, Національний педагогічний університет ім. М. П. Драгоманова. – Київ, 2013. – 40 с.
5. Кузнєцова О. Т. Професійна компетентність: місце дефініції у термінологічному полі сучасних наукових досліджень / О. Т. Кузнєцова // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету: Зб. наук. пр. – Чернігів, 2011. – Вип. № 86. – Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт. – С. 368-371.
6. Кузнєцова О. Т. Компетентнісний підхід до формування здорового способу життя студентів / О. Т. Кузнєцова // Європейський простір вищої освіти як основа розвитку суспільства. Секція «Реалізація компетентнісного підходу у підготовці бакалаврів та магістрів». Наук.-метод. журнал «Нова педагогічна думка». – № 1. – Частина II. – Рівне, 2012. – С. 176-179.
7. Луговий В. І. Проблема понятійно-категоріального апарату педагогічної науки / В. І. Луговий // Педагогічна і психологічна науки в Україні: Зб. наук. пр. до 15-річчя АПН України у 5 т. / Том 1. Теорія та історія педагогіки. – К.: Педагогічна думка, 2007.
8. Философский словарь / под ред. И. Т. Фролова. – 5-е изд. – М.: Политиздат, 1987. – 590 с.
9. The European Qualifications Framework for Lifelong Learning (EQF). [Електронний ресурс] – Режим доступу http://ec.europa.eu/dgs/education_culture.
10. The Qualifications Framework for European Higher Education Area. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://www.ond.vlaanderen.be/>.
11. Turning Education Structures in Europe. 2nd Edition. [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://tuning.unideusto.org>. – 2008.

About the authors:

Part 1. The transformative role of education in society

- 1.1. **Irena Koszyk** – dr, Municipal Government of Opole City,
The Academy of Management and Administration in Opole, Republic of Poland
- 1.2. **Larisa Deynichenko** – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 1.3. **Larysa Kondratenko** – PhD in Psychology, Senior Researcher,
G. S. Kostiuk Institute of Psychology NAPS of Ukraine, Kyiv, Ukraine,
Lidiya Manylova – PhD in Pedagogical Sciences,
G. S. Kostiuk Institute of Psychology NAPS of Ukraine, Kyiv, Ukraine
- 1.4. **Larysa Pasechnikova** – PhD in Pedagogical Sciences,
Postgraduate Teachers Training Institute of Donetsk Region, Slovyansk, Ukraine
- 1.5. **Olena Reznikova** – PhD in Psychology, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 1.6. **Victor Reshetnyak** – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Oleksandr Dovzhenko Hlukhiv National Pedagogical University, Hlukhiv, Ukraine
- 1.7. **Galina Svidenska** – PhD in Psychology, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Margarita Byrova – student,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 1.8. **Inessa Sergeeva** – PhD in Psychology, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Olena Dzyuba – student,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 1.9. **Olga Soloduhova** – Doctor of Psychological Sciences, Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Vasyl Soloduhov – PhD in Psychology, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 1.10. **Galyna Tatarenko** – PhD in Law, Associate Professor,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Severodonetsk, Ukraine,
Olena Arsentieva – PhD in Law, Associate Professor,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Severodonetsk, Ukraine,
Liybov Kotova – PhD in Law, Associate Professor,
Volodymyr Dahl East Ukrainian National University, Severodonetsk, Ukraine
- 1.11. **Nataly Shayuda** – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Nataly Grischenko – Master student,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine

- 1.12. Oleksandr Shayda** – PhD in Psychology,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Konstantin Kiselev – Master student,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Victoria Pitkevich – student,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine

Part 2. Adaptation of approaches to the training of children to changes in modern society

- 2.1. Larisa Devis** – PhD in Psychology, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 2.2. Viktoriia Imber** – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Vinnytsia State Mykhaylo Kotsybynskiy Pedagogical University, Vinnytsia, Ukraine
- 2.3. Andrey Kiyan** – PhD in Psychology, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Yekaterina Borisova – student,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 2.4. Mykola Kormyshev** – PhD in Psychology,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 2.5. Alina Kucherenko** – PhD student,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Larisa Stepanenko – PhD in Psychology, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 2.6. Evgeniya Lyndina** – Senior Lecturer,
Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk, Ukraine
- 2.7. Yuliya Merezhko** – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine,
Oksana Petrykova – Honored Art Worker, Associate Professor,
Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine,
Sofia Leontieva – Senior Lecturer,
Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine
- 2.8. Larisa Stepanenko** – PhD in Psychology, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Elizabeth Kirichuk – student,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine

Part 3. Social aspects of change of society and changes in education

- 3.1. S. Maria B. Pecyna** – prof. dr hab.,
Clinical Psychologist, The Academy of Management and Administration in Opole,
Institution of Clinical Psychology for Children and Youth, Republic of Poland
- 3.2. Jarmila Zolnova** – PhD, Special Assistant,
University of Presov, Presov, Slovak Republic,

Klaudia Kosalova – PhD, Special Assistant,
University of Presov, Presov, Slovak Republic

- 3.3. **Valentina Kostina** – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
H. S. Skovoroda Kharkiv National Pedagogical University, Kharkiv, Ukraine
- 3.4. **Diana Logvinova** – PhD in Psychology, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 3.5. **Stanislav Motkov** – PhD student,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Larisa Stepanenko – PhD in Psychology, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 3.6. **Iuliia Sydorenko** – PhD in Pedagogical Sciences,
Mykolaiv National V. O. Sukhomlinsky University, Mykolaiv, Ukraine
- 3.7. **Valery Sypchenko** – PhD in Pedagogical Sciences, Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 3.8. **Nataliia Shalashna** – PhD in Historical Sciences, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Alina Bondarenko – student,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 3.9. **Olesia Chernjakova** – PhD in Psychology, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Julia Yurchenko – student,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 3.10. **Tatyana Shapovalova** – PhD in Pedagogical Sciences, Professor,
Berdyansk State Pedagogical University, Berdyansk, Ukraine
- 3.11. **Valentina Vasilenko** – PhD in Philology, Associate Professor,
Sumy Branch of the Kharkiv National University of Internal Affairs, Sumy, Ukraine,
Valeria Hrymailo – student,
Sumy Branch of the Kharkiv National University of Internal Affairs, Sumy, Ukraine,
Alina Demenko – student,
Sumy Branch of the Kharkiv National University of Internal Affairs, Sumy, Ukraine

Part 4. The place of physical education and sports in the modern society

- 4.1. **Virginia Bulawa-Dziarmaga** –
The Academy of Management and Administration in Opole, Republic of Poland,
Lukasz Dziarmaga – Msc,
The Academy of Management and Administration in Opole, Republic of Poland
- 4.2. **Tadeusz Pokusa** – PhD,
The Academy of Management and Administration in Opole, Republic of Poland
- 4.3. **Alyona Vitchenko** – T. G. Shevchenko Chernihiv National Pedagogical University,
Chernihiv, Ukraine

- 4.4. Voyedilova Olena** – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
T. G. Shevchenko Chernihiv National Pedagogical University, Chernihiv, Ukraine
- 4.5. Yurii Dolinnij** – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Donbass State Engineering Academy, Kramatorsk, Ukraine
- 4.6. Yuliya Komarcheva** – student,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine,
Iryna Ostopolets – PhD in Psychology, Associate Professor,
Donbass State Pedagogical University, Slovyansk, Ukraine
- 4.7. Olena Markova** – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko,
Kropyvnytsky, Ukraine
- 4.8. Anastasiia Melnik** – PhD in Pedagogical Sciences,
Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko,
Kropyvnytsky, Ukraine
- 4.9. Oleh Olijnyk** – Associate Professor,
Donbass State Engineering Academy, Kramatorsk, Ukraine,
Yurii Sorokin – Senior Lecturer,
Donbass State Engineering Academy, Kramatorsk, Ukraine,
Yurii Dolinnij – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Donbass State Engineering Academy, Kramatorsk, Ukraine
- 4.10. Oleksii Stasenko** – PhD in Pedagogical Sciences,
Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko,
Kropyvnytsky, Ukraine
- 4.11. Irina Sundukova** – Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr
Vynnychenko, Kropyvnytsky, Ukraine
- 4.12. Olga Shevchenko** – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko,
Kropyvnytsky, Ukraine
- 4.13. Nataliia Shcherbatiuk** – Kirovohrad State Pedagogical University named after
Volodymyr Vynnychenko, Kropyvnytsky, Ukraine

Part 5 The role of healthy stile of life in the transformation of society

- 5.1. Filip Pokusa** – Msc,
The Academy of Management and Administration in Opole, Republic of Poland
- 5.2. Elena Vysotskaya** – Doctor of Technical Science, Professor,
Kharkiv National University of Radio Electronics, Kharkiv, Ukraine,
Tatiana Kocharova – Kharkiv National Medical University, Kharkiv, Ukraine,
Andrii Porvan – PhD in Technical Sciences, Associate Professor,
Kharkiv National University of Radio Electronics, Kharkiv, Ukraine
- 5.3. Lilya Hirnyak** – PhD in Technical Sciences, Associate Professor,
Lviv University of Trade and Economics, Lviv, Ukraine

- 5.4. Olga Gnatiuk** – PhD in Psychology,
Institute of Psychology G. S. Kostiuk NAPS Ukraine, Kyiv, Ukraine
- 5.5. Olena Kuznetsova** – PhD in Physical Education and Sport, Associate Professor,
National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine,
Bogdan Zubrytskyi – Associate Professor,
National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine,
Yuri Kosobutskyy – Senior Lecturer,
National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine,
Petro Sholopak – Senior Lecturer,
National University of Water and Environmental Engineering, Rivne, Ukraine
- 5.6. Khrystyna Libovych** – Ivan Franko Lviv National University, Lviv, Ukraine,
Romana Sirenro – PhD in Physical Education and Sport, Associate Professor,
Ivan Franko Lviv National University, Lviv, Ukraine,
Oksana Shukatka – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Ivan Franko Lviv National University, Lviv, Ukraine
- 5.7. Yaroslava Logvinova** – PhD in Pedagogical Sciences,
Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko,
Kropyvnytsky, Ukraine
- 5.8. Tetiana Lutaieva** – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
National University Of Pharmathy, Kharkiv, Ukraine
- 5.9. Iryna Marunenko** – PhD in Biological Sciences, Associate Professor,
Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine,
Maryna Lekholetova – Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine
- 5.10. Jevgenija Nevedomsjka** – PhD in Pedagogical Sciences, Associate Professor,
Borys Grinchenko Kyiv University, Kyiv, Ukraine
- 5.11. Elena Nyevorova** – PhD in Physical Education and Sport, Associate Professor,
Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko,
Kropyvnytsky, Ukraine,
Valentina Cherniy – PhD in Pedagogical Sciences,
Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko,
Kropyvnytsky, Ukraine,
Ludmila Nyevorova – PhD in Biological Sciences, Associate Professor,
Kirovohrad State Pedagogical University named after Volodymyr Vynnychenko,
Kropyvnytsky, Ukraine
- 5.12. Tatyana Khrystovaya** – Doctor of Biological Sciences, Professor,
Melitopol State Pedagogical University named after Khmelnytsky, Melitopol, Ukraine
- 5.13. Boris Shulika** – V. N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv, Ukraine,
Alla Nekos – Doctor of Geographical Sciences, Professor,
V. N. Karazin Kharkiv National University, Kharkiv, Ukraine,
Andrii Porvan – PhD in Technical Sciences, Associate Professor,
Kharkiv National University of Radio Electronics, Kharkiv, Ukraine,
Olena Vysotskaya – Doctor of Technical Science, Professor,
Kharkiv National University of Radio Electronics, Kharkiv, Ukraine,
Ludmila Zubkova – Kharkiv National University of Radio Electronics, Ukraine